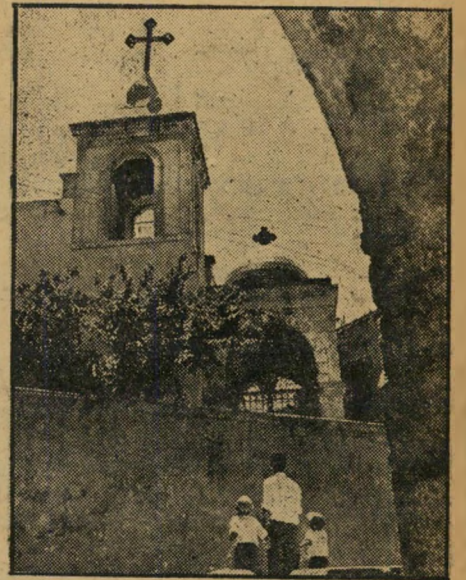

עשרות משפחות בכפר עולים פונות אל הצלב כאל תקוותן האחרונה להתקיים

ישו בא לקדית שמונה

אין זו הפעם הראשונה שיהודים מבקשים לשנות את דתם. בשנים האחרונות אף נפוצו סיפורים רבים על יהודים, שהתנצרו ותמורת הבטחה לקבל עזרה כספית וניירות הגירה, הסיפור המובא בעמודים אלה שונה מהסיפורים הקודמים. כי בקרית-שמונה חדל המסע אל הצלב מלהיות תופעה אישית מקרית. בכפר הגלילי המוזנח מתייצב עתה הצלב מול לשכת העבודה והסעד, מציב את התקווה להקלה ולקיום לעומת חוסר התקווה של העולים המיואשים. בכפר יחידי זה מבקשות עשרות משפחות יהודיות להתנצר. 25 משפחות אפילו התארגנו לביצוע השמד במשותף. הם אינם מחפשים רק לחם. הם מקווים כי הצלב ימצא להם גם מולדת חדשה.

צלב הכנסייה מזדקר למרחוק ורומז כמגדלור לכל אלה שהרעב והמצוקה הביאו אותם להחלטות יאוש.

(ראה שער)

ה בלוקין הקטן נדף חום. אפילו הרוח הקרירה שבאה לפנות ערב מההרים הגבוהים שבמערב, לא הצליחה להפיג את החום הנורא. בחצר, בין בית הכסא המזרחי ורוחש הזבובים, לערוגות המזנחות של ירקות חורף, שיחקו ארבעה ילדים מוזהמים. במטבח עמדה אחותם ליד כיור המים, קילפה כמה מלפפונים והסילה אותם לתוך קערה עמוקה על השולחן שבצר. במקלחת, שהמים בה היו חמים לאחר שורמו אליה מתוך מצניורות הגלויים לשמש, שטף האח הגדול מאיר ברמוחה את גופו המיוזע מעבודת היום.

ארוחת הערב היתה קצרה מאד: נגיסות גדולות של לחם טרי, מלפפונים קלופים, עגבניה בשלה וכוס תה חם ומתוק. השמש שקעה וירח גדול ומלא תפס את מקומה בשמים הבהירים. מרים, האחות בת ה-15, השכיבה את ארבעת הקטנים בארבע הזוויות של מיטת ההורים. מאיר בן ה-17 נשען על מפתן הבית, שטח לאורכו את רגליו העייפות והסתכל בעצב אל שורת בתי הכסא שנבנתה משום מה דווקא בפתחה של שורת הבלוקונים, כשפתחיה אל חזיתות הבתים.

אברהם ברמוחה, אב המשפחה, ואשתו, לא היו באותו יום בקרית שמונה. בבוקר, הלכה אשתו של ברמוחה לאחת החנויות במרכז העיירה, למשכן את זוג המספרים החדות ותערי הגלבים של בעלה. הספר תמורת חמש לירות. כזהרים יצאו השניים לחיפה.

הם נסעו למיסיון, סיפר מאיר ברמוחה בטון שקט ונגנע. "בבית אין מה לאכול. אני מפרנס את המשפחה בארבע לירות ליום. תשע גפשות בארבע לירות ליום, זה מעט מאד. אי אפשר לחיות כך. הורי נסעו לבסס מהכומר כסף..."

★ ★ ★

ארבע ד"י ושתי ארוחות

ע יד לפני הודש היה מאיר ברמוחה אחד מאנשי חברת הנוער בקבוץ ברור-חייל. בפסח קיבל כמה ימי חופש, ניצל אותם לביקור קצר בבית משפחתו שבקרית-שמונה. כשהגיע מאיר הביתה היה מצבה של המשי-סחה בכל רע.

"לא היה מה לאכול בבית. אבא חולה ואין לו מקצוע אחר חוץ מספר. במרוקו היה ספר והיתה לו מספרה גדולה. כשבא לכאן כבר היו כמה ספרים לפניו. הציעו לו מסיפרה בשיכון שעל ההרים. אפילו כלבים לא באים לשם להסתפר. בלשכה לא היתה עבודה; רק בשביל פועלים חזקים. אבא לא חזק. בבית יש אמא, אחות בת 15, אח בן 8 וארבעה תינוקות קטנים. כולם צריכים לאכול. כולם צריכים ללבוש צריך כסף. מרים הלכה ללשכה, לא קיבלה עבודה. אמרו שהיא צעירה מדי. בבית לא היה כלום."

לא היתה ברירה. מאיר נשאר בבית-ההורים. הוא שלח מכתב לקיבוץ, הסביר למדריך החברה את המצב, נרשם בלשכת העבודה והמתין לתורו לעבוד. כל התלומות על הציבא ועל הקיבוץ, על הנחיל ועל קורס המכונות התקלאיות אליו היה צריך לצאת.

נעלמו כלא היו. בברור-חייל היה מאיר מעובדי הקבועים של ענף הפלחה, במוסך המכונות. בלשכה שלחו אותו לעבוד בגן-הירק של קיבוץ כפר בלום. "אני עובד שמונה שעות ביום ומקבל ארבע לירות ושתי ארוחות מהקיבוץ. הכסף לא מספיק. אבא ראה שקשה לי, אבל אין ברירה. באחד הימים ראיתי שהוא לא יכול לסבול יותר, הוא נסע לחיפה וחזר שמה מאד. הוא סיפר שכומר אחד הבטיח לו לקחת אותו לקנדה אם יתנצר. את הילדים יקחו בינתיים למיסיון בנצרת ואני אוכל לחזור לקיבוץ, עד שאבא ואמא יתנצרו ויקבלו את כל הניירות."

אמא לא הסכימה בהתחלה. הוסיפה מרים את אשר החסיר מאיר. "היא כתה ונסעה לרבנות בצפת. היא סיפרה להם שיש עוד הרבה שרוצים להתנצר ולעזוב את הארץ. ברבנות הבטיחו שיעזרו לה ושלחו אותה ללשכת הסעד. אבל אף אחד לא רצה לעזור. אסילו אמא ראתה שאין לנו ברירה אחרת: או להתנצר או למות מרעב!"

★ ★ ★

הברית החדשה וחולצות משי

ה שמועה כי בנצרת ובחיפה ישנם כמרים בעלי גלימות שתורות ארוכות, המוכנים לקבל יהודים אל חיק הצלב, עברה בקרית-שמונה במהירות הבוקר. אף אחד אינו יודע מי הביא אותה, מי דאג להפיצה ומי חילק את הכתובות המתאימות. במשפחות

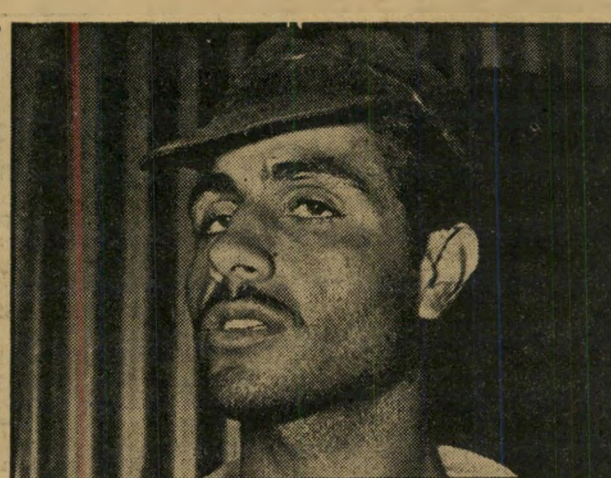
מטופלות בילדים נדונה השמועה ברצינות. בקבוצה קטנה של תושבים עולי טאנגיר נבחר אפילו ועד מיוחד, לביצוע הסידורים הקשורים בהתנצרות.

בעיירה בה הלחם השחור והפשוט הוא המטרה הקדושה היחידה לכל מפרנס, לא עמדה שום מחיצה קדושה בפני המטרה. לפני יותר מ-1900 שנה עמד ישו בקרבת מקום, הוין חמשת אלפים מחסידיו בחמישה ככרות-לחם. וישבעו וישאו את הפתות הנותרים, שנים עשר סלים מלאים (הבשורה על-פי מתתיהו, פרק י"ג). אולם לא בכל יום מודמן הנוצרי בכבודו ובעצמו לסביבות הכינרת. הפעם נאלצו הרעבים להרחיק נודו, הגיעו לנצרת ולחיפה, לאחר שאיבדו את האמונה בכל, פרט לאמונה בלחם.

תלמידי החדשים של ישו רעבים מאד. הם מוכנים למכור את נשמתם לכל אלהים שהוא, ובלבד שיהיה זה אלהי הלחם. "מספיק כבר לתת לדרך עלינו. אנתנו רעבים. אי אפשר בחמש לירות ליום להאכיל משפחה שלמה. כל אחד יורק עליך. כולם לא איכפת להם איך אתה חי או מת. כן! הלכתי לכנסייה ולאף אחד לא איכפת מה עשיתי. שמי" צעק פאראגי, רפד מטאנגיר שהפך לדובר קבוצת הספרדים הרוצה להתנצר.

בנואר, ליד האשנב, קיבל אביגדור מאיר חבילה גדושה. כשפתח אותה בבית נשרו ממנה הפירות הראשונים למאמצי החיפושים אחר האל החדש: ספר חברית חחדשה בכריכה שחורה, ושלוש חולצות צבעוניות, עשויות משי.

פועל דחק, ספר וחייל משוחרר יזמו את המ

אביגדור מאיר ואשתו סועדים את ארוחת הערב הדלה שלהם, עם בנם מנחם בנין בן השנתיים. למרות הליטות של האב לתנועת החירות ורעיונותיה, נאלץ להתנצר ולעזוב את עמו.

חיים ארדי, חייל משוחרר ותלמיד תיכון לשעבר, אינו יכול להיקלט במקצוע קבוע. "רציתי ללמוד כל מקצוע שהוא, רק שתהיה לי עבודה קבועה", אמר. שחר הרעב הביא אותו לכנסייה.

"את זה שלחו אלינו מהמיסיון. לנו אין חשמל בבית ואין מים. אין כסף ואין עבודה. יש לי ילד בדרך. הלכתי לחיפה לכנסייה והבטיחו לי לשלוח אותי לקנדה עם המשפחה. לא איכפת לי כלום. רק לנסוע. נמאס לי כאן!" צעק פאראגי.

אביגדור מאיר, 25, עלה לישראל בפעם השנייה לפני שלוש שנים. בפעם הראשונה עלה רחוק. הוא שירת כמה חודשים בצבא ושוחרר מטעמי בריאות. כאשר שוחרר, לא קיבל עבודה, חזר למרוקו. אחרי החתונה חזר שוב לישראל. עכשיו הוא רוצה שוב לעזוב. ביתו המלוכלך מלא פישפשים ואחיר מעופש. לאביגדור לא איכפת. הוא לבש את חולצת המשי החדשה, הסתכל על אשתו ועל בנו, שזבובים שרצו על פניו, ויצא לרחוב, לספר לשכנים על הכמרים הטובים מחיפה.

★ ★ ★

נותנים כסף זויזות

ל ילדים נוגים עלו מתוך פחון מספרתו של שלמה כהן. בפנים הפחון, לאור מנורת נפט עלובה, טיפל נער צעיר בלקוח בודד. בפניה, ליד כר חרס מלא מים ושלושה מאוזנים צעירים, פרט שלמה כהן שירים מזרחיים על מנדולינה מארוקאית. גם שלמה כהן הוא אחד המאמינים החדשים באל הלחם. "אני לא יכול לעמוד על הרגליים. יש לי שמונה ילדים ואשה חולה. אני מרחיח שתי